

Επιστροφή στη νέα κανονικότητα

Τα μέτρα πρόληψης της πανδημίας που γνώρισαν επιχειρήσεις και εργαζόμενοι το τελευταίο χρονικό διάστημα άλλαξαν σε πολύ λίγο χρόνο τις αντιλήψεις μας για τις φυσιολογικές εργασιακές συνθήκες, καθώς και για τους κινδύνους στους οποίους το ανθρώπινο δυναμικό εκτίθεται, μιας και η διαχείριση του κινδύνου COVID-19 είναι, και θα παραμείνει για αρκετό καιρό, η πρώτη προτεραιότητα στις επιχειρήσεις.

Η στρατηγική άρσης μέτρων περιορισμού μιας εταιρείας με επίκεντρο την εργασιακή υγεία και ασφάλεια απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό, ο οποίος έχει ως βασικό το στοιχείο της αναθεώρησης, καθώς η ανάγκη προσαρμογής των δράσεων επιστροφής σε κανονικότητα με βάση τα επιστημονικά δεδομένα και τις κατευθυντήριες οδηγίες που δίνονται από τις αρχές είναι επιτακτική. Γνωρίζουμε από τη διεθνή βιβλιογραφία ότι οι εκτιμήσεις των ειδικών είναι ότι ο SARS CoV-2 θα συνεχίσει να απασχολεί τη δημόσια υγεία τα επόμενα χρόνια, ενώ όσο δεν υπάρχει διαθέσιμο και αποτελεσματικό εμβόλιο, καθώς και αποτελεσματική ειδική θεραπεία, τα μέτρα που στοχεύουν στην προάσπιση του υγιούς πληθυσμού και στην προστασία από μόλυνση, όπως η υγιεινή των χεριών, η τήρηση αποστάσεων και η επαγρύπνηση επί εμφάνισης συμπτωμάτων, θα συνεχίσουν να έχουν αναφορά, ανεξάρτητα από την ενδεχόμενη χαλάρωση μέτρων που αφορούν στις μετακινήσεις και στη λειτουργία συγκεκριμένων χώρων εργασίας. Αναμένοντας όμως τις ανακοινώσεις για την αποκλιμάκωση μετά τις 27 Απριλίου 2020, οι επιχειρήσεις αρχίζουν να σχεδιάζουν την επιστροφή στη νέα πραγματικότητα.

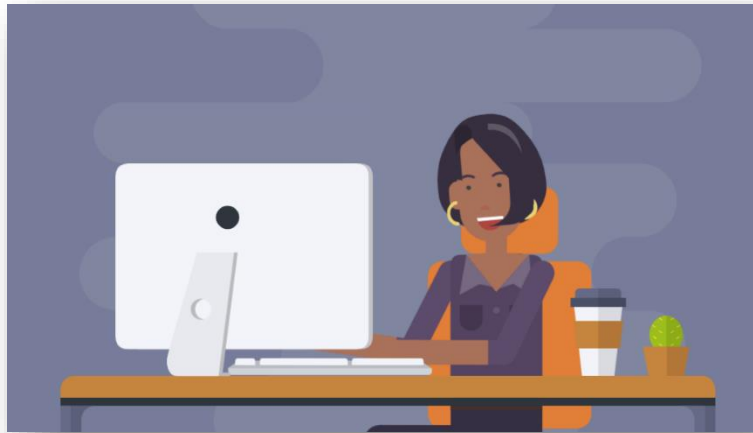
Ποια πρέπει να είναι η στρατηγική των επιχειρήσεων σε σχέση με την επιστροφή στην κανονικότητα;

Καθώς βρισκόμαστε στο κρίσιμο αυτό σημείο, όπου αναμένουμε την ανακοίνωση των επίσημων οδηγιών σε σχέση με το χρόνο και τον τρόπο που θα αρθούν συγκεκριμένοι περιορισμοί, οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι πρέπει να γνωρίζουν ότι κάθε μέτρο που θα αίρεται θα αξιολογείται ως προς τον αντίκτυπο που θα έχει στον αριθμό των κρουσμάτων, καθώς και στον

ΠΑΤΗΣΤΕ [ΕΔΩ](#) ΓΙΑ ΤΟ VIDEO ΤΗΣ GEP ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ!

αριθμό των ασθενών που νοσούν βαριά, ώστε να καθοδηγείται από ασφαλή δεδομένα η όποια νέα χαλάρωση μέτρου. Με άλλα λόγια, αναμένουμε πολύ αργή και σταδιακή επιστροφή σε μια καθημερινότητα, που σε κάποιο βαθμό μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα ότι δε θα είναι ταυτόσημη με την καθημερινότητα που μέχρι τώρα ξέρουμε. Τα μεσοδιαστήματα αυτά, ενδεχομένως να αντιστοιχούν στην περίοδο επώασης, δηλαδή θα μεσολαβούν τουλάχιστον 14 ημέρες από τη χαλάρωση ενός μέτρου από το επόμενο.

Ο επικεφαλής του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας έχει τονίσει ότι η επιβολή μέτρων απομόνωσης, οι περιορισμοί στις μετακινήσεις, το κλείσιμο χώρων συνάθροισης και συγκεκριμένων χώρων εργασίας αποτέλεσαν μέτρα που συνέβαλαν σημαντικά στον έλεγχο της πανδημίας, διασφαλίζοντας σε διαφορετικό βαθμό για κάθε χώρα την ομαλή λειτουργία των συστημάτων υγείας και δίνοντας χρόνο στην έρευνα για το εμβόλιο και την αποτελεσματική θεραπεία. Στο χρόνο αυτό, οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να σχεδιάσουν πολλές φορές εκ νέου τις συνθήκες εργασίας και την παραγωγική διαδικασία, ώστε ο κίνδυνος μετάδοσης να παραμένει χαμηλός. Άλλωστε, το τέλος της πανδημίας δεν έχει έρθει ακόμα και σχεδιάζοντας την επόμενη μέρα, αναμένουμε να δούμε το ρόλο που θα διαδραματίσουν τα τεστ στον εντοπισμό κρουσμάτων, απομονώνοντάς τα από την κοινότητα και τους εργασιακούς χώρους, οι οποίοι θα αρχίσουν να επαναλειτουργούν.

Η στρατηγική των επιχειρήσεων θα πρέπει να έχει στο επίκεντρό της την ομάδα διαχείρισης της πανδημίας, η οποία θα αναλύει τα δεδομένα, θα λαμβάνει τις αποφάσεις και θα φροντίζει για την εφαρμογή των διαδικασιών που θα στοχεύουν στην ομαλή λειτουργία της επιχείρησης με τρόπο που να διασφαλίζει την πρόληψη της διασποράς. Στην ομάδα διαχείρισης της πανδημίας θα μπορεί να συμμετέχει η διοίκηση της επιχείρησης, εκπρόσωποι των εργαζομένων, αλλά και ειδικοί σύμβουλοι δημόσιας υγείας, με εστίαση στους εργασιακούς χώρους. Η ομάδα αυτή θα αναθεωρεί το πλάνο της επιχείρησης που θα περιλαμβάνει τις δράσεις που αναμένεται να είναι απαραίτητες αλλά και τα πρόσθετα μέτρα που μια επιχείρηση μπορεί να λάβει ώστε να διασφαλίσει της προάσπιση εργαζομένων, πελατών και συνεργατών. Οι αναθεωρήσεις και επικαιροποιήσεις με βάση την εξέλιξη της πανδημίας θεωρούνται δεδομένες και η συμβολή των ειδικών δημόσιας υγείας είναι καθοριστική για την προστασία των εργαζομένων και τρίτων αλλά

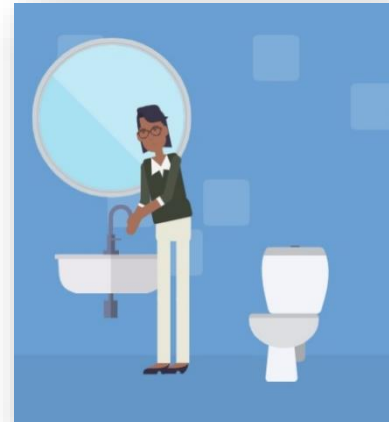
ΠΑΤΗΣΤΕ [ΕΔΩ](#) ΓΙΑ ΤΟ VIDEO ΤΗΣ GEP ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ!

και για τη διασφάλιση του εργοδότη ότι έχει λάβει όλα τα μέτρα προς την κατεύθυνση της ελεγχόμενης επιχειρησιακής λειτουργίας που δε θέτει σε κίνδυνο κανένα.

Μέτρα που αναμένουμε να συνεχίζουν να εφαρμόζονται

Δεδομένης της επιφυλακτικότητας των ειδικών να προβλέψουν τη συμπεριφορά του ιού και ενόψει της πιθανότητας νέου κύματος κατά το φθινόπωρο, είναι σαφές ότι πολλά προληπτικά μέτρα ήρθαν για να μείνουν στους εργασιακούς χώρους. Επιγραμματικά, αυτά είναι:

- Η αποχή από την εργασία σε όσους εμφανίζουν συμπτώματα από το αναπνευστικό
- Συνέχιση προστασίας των ευπαθών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των εγκύων, με αξιοποίηση της δυνατότητας τηλεργασίας
- Αποφυγή συγχρωτισμού σε χώρους εργασίας, με ενδεχόμενη επέκταση του μέτρου που αφορά σε καταστήματα που σήμερα λειτουργούν στα οποία εφαρμόζεται η ελεγχόμενη στην είσοδο του χώρου αναλογία του ενός ατόμου ανά 10 τ.μ.
- Τήρηση αποστάσεων, με ελάχιστη απόσταση τα δύο (2) μέτρα μεταξύ των ατόμων
- Ενίσχυση των πρακτικών υγιεινής χεριών, με ελεύθερη χρήση αντισηπτικών διαλυμάτων σε διάφορα σημεία του χώρου και δυνατότητα συχνού πλυσίματος των χεριών με νερό και σαπούνι
- Αύξηση στην περιοδικότητα καθαρισμού και απολύμανσης χώρων εργασίας και χώρων κοινού

Μέτρα που αναμένουμε να αξιολογηθούν ως προς την αναγκαιότητα εφαρμογής τους

Η έλλειψη συντονισμού των Ευρωπαϊκών χωρών κατά την άρση των περιορισμών έναντι της πανδημίας και η εφαρμογή διαφορετικών πρακτικών από χώρα σε χώρα έχει φέρει στο προσκήνιο πρακτικές που αναμένουμε να αξιολογηθούν από τις αρχές ως προς την αναγκαιότητα εφαρμογής τους στην Ελλάδα, στοχεύοντας στην προστασία της δημόσιας υγείας στο εργασιακό περιβάλλον. Οι πρακτικές αυτές προβληματίζουν τους ειδικούς και τα παρακάτω μέτρα ενδεχομένως εισαχθούν στην καθημερινότητα το επόμενο χρονικό διάστημα:

- Χρήση μάσκας και γαντιών: γνωρίζουμε ότι ο κοροναϊός δε διαπερνά το υγιές δέρμα, αλλά μπορεί να μεταδοθεί από τα χέρια, όταν οι εργαζόμενοι τα φέρνουν στα μάτια, στο στόμα και τη μύτη τους. Η χρήση γαντιών δεν αποτρέπει το να μεταφερθεί ο SARS COV-2 από το γάντι αντί του χεριού, καθώς ο εργαζόμενος ασυναίσθητα θα φέρει σε επαφή το χέρι του με τα μάτια, τη μύτη ή το στόμα του (φορώντας ή μη το γάντι). Αφενός τα γάντια δεν προσφέρουν κάποια ουσιαστική προστασία, καθώς και πάλι μπορεί να αγγίξουμε με αυτά το πρόσωπό μας και αφετέρου εμποδίζουν τον τακτικό καθαρισμό των χεριών με αντισηπτικό.

Η χρήση μάσκας από την άλλη θα μπορούσε να έχει κάποια οφέλη, καθώς αποφεύγεται η διασπορά σε εργασιακούς χώρους από ασυμπτωματικούς ή ασθενείς με ήπια συμπτώματα, όμως και πάλι η λανθασμένη χρήση της από υγιείς, καθώς και η ψευδής

ΠΑΤΗΣΤΕ [ΕΔΩ](#) ΓΙΑ ΤΟ VIDEO ΤΗΣ GEP ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ!

αίσθηση ασφάλειας μπορεί να οδηγήσει σε λάθος συμπεριφορές σχετικά με την τήρηση πιο σημαντικών μέτρων. Η χρήση μάσκας ή και γαντιών ενδέχεται να αποτελέσει ένα μέτρο που θα συμπεριληφθεί στη λίστα των προαπαιτούμενων για το άνοιγμα συγκεκριμένων χώρων εργασίας ή χώρους κοινού.

- **Θερμομέτρηση:** η ενεργητική αναζήτηση εργαζομένων ή επισκεπτών ή πελατών που έχουν αυξημένη θερμοκρασία σώματος, έχει ήδη εφαρμοστεί σε επιλεγμένους χώρους στο πλαίσιο της πρόληψης της εξάπλωσης του ιού, αξιοποιώντας θερμόμετρα υπέρυθρων. Οι έλεγχοι αυτοί από μόνοι τους έχουν χαμηλή αξία πρόληψης, καθώς ο ιός μεταδίδεται και από τελείως ασυμπτωματικά άτομα, ωστόσο αποτελεί ένα μέτρο αποτροπής εισόδου στο χώρο εργαζομένων ή πελατών που παρότι εμφανίζουν συμπτώματα αγνοούν τις οδηγίες και δεν παραμένουν σε περιορισμό στο σπίτι. Αναμένεται να αξιολογηθεί η χρησιμότητα του μέτρου αυτού στο πλαίσιο του σταδιακού ανοίγματος χώρων εργασίας, π.χ. καταστήματα και κατασκευαστικές τομέας.
- **Ανασχεδιασμός χώρων εργασίας:** η τήρηση της απαιτούμενη απόστασης των 2 μέτρων είναι μια πρόκληση για πολλούς εργασιακούς χώρους, οι οποίοι είναι διαμορφωμένοι εδώ και χρόνια με τρόπο που δεν εξυπηρετεί την τήρηση της ελάχιστης αυτής απόστασης. Ως εκ τούτου σε αυτές τις περιπτώσεις ο ανασχεδιασμός, με τροποποίηση των θέσεων εργασίας, προσθήκη φυσικών εμποδίων που να εμποδίζουν τη μετάδοση μέσω των σταγονιδίων και ενίσχυση της δυνατότητας αερισμού των χώρων εργασίας αναμένεται να ενταχθούν στις δράσεις που οι επιχειρήσεις θα αξιοποιήσουν για την προστασία της δημόσιας υγείας.
- **Γρήγορα τεστ:** με βάση τις ανακοινώσεις του Υπουργείου Υγείας, η οργανωμένη επέκταση των τεστ, που μέχρι σήμερα γίνεται σε επιλεγμένα άτομα, θα ξεκινήσει με την άρση των περιοριστικών μέτρων. Αναμένεται όμως να δοθεί προτεραιότητα σε πληθυσμούς και σε εργαζόμενους που είναι στην πρώτη γραμμή, όπως υγειονομικοί, εργαζόμενοι σε υπηρεσίες κρίσιμες για την κρατική λειτουργία (π.χ. ενέργεια, μετακινήσεις κλπ.). Η διενέργεια των τεστ με σκόπιμη ή τυχαία δειγματοληψία εργαζομένων θα μπορούσε να είναι μια πρακτική σε δεύτερο χρόνο, ώστε τα τεστ αντισωμάτων να αποτελέσει μέρος της στρατηγικής των επιχειρήσεων για έλεγχο της διασποράς στους εργασιακούς χώρους. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να υπάρχει σύνδεση του ελέγχου με τις αρχές, καθώς δεν μπορεί ο ιδιωτικός έλεγχος να διαχωριστεί από το κρατικό σύστημα καταγραφής.

Ο ρόλος της συλλογικής ανοσίας

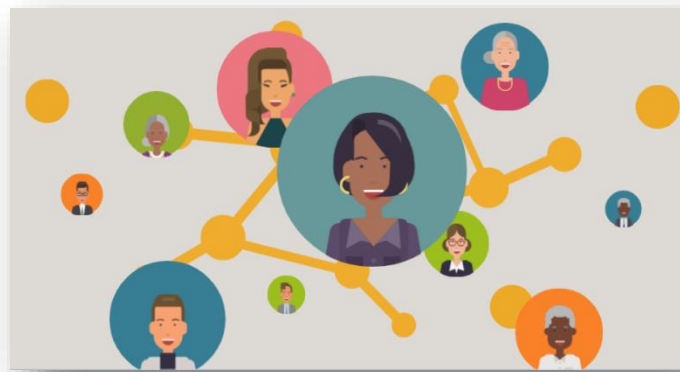
Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC) τα αντισώματα IgM και IgG έναντι του SARS-CoV-2 αναπτύσσονται περίπου 6 έως 15 ημέρες μετά την έναρξη της νόσου, ωστόσο ελλείψει έγκυρων κλινικών μελετών για την ανίχνευση αντισωμάτων, δεν είναι ακόμα γνωστό το επίπεδο προστασίας που τα αντισώματα προσφέρουν στο άτομο και δεν

ΠΑΤΗΣΤΕ [ΕΔΩ](#) ΓΙΑ ΤΟ VIDEO ΤΗΣ GEP ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ!

αποκλείεται η πιθανότητα επαναμόλυνσης, μιας και η περίοδος ανοσίας μετά από μόλυνση δεν είναι γνωστή. Συνοπτικά και με βάση περιορισμένα επιστημονικά δεδομένα, τα οποία δείχνουν ότι το ιϊκό φορτίο παραμένει έως και 8 ημέρες μετά την εμφάνιση των συμπτωμάτων σε ήπιες περιπτώσεις COVID-19 και ακόμα περισσότερο σε πιο σοβαρές περιπτώσεις (μέγιστο στη δεύτερη εβδομάδα), οι ασθενείς θα πρέπει να συνεχίσουν την απομόνωση στο σπίτι ή σε άλλο ασφαλές σημείο εάν βγουν από το νοσοκομείο μέχρι να ολοκληρωθεί αυτή η περίοδος. Με τη σκέψη στο σχεδιασμό της επόμενης ημέρας, η συλλογική ανοσία είναι αβέβαιο αν θα αναπτυχθεί στο γενικό πληθυσμό κι έτσι προς το παρόν δε συμμετέχει στη διαμόρφωση μιας στρατηγικής επιστροφής, καθώς τα μέτρα καθυστέρησης της διασποράς του ιού που ελήφθησαν στην Ελλάδα αναμένεται να συνδέονται με χαμηλά ποσοστά αντισωμάτων τα οποία και πάλι είναι άγνωστο για πόσο χρόνο προστατεύουν σε ατομικό αλλά και πληθυσμιακό επίπεδο.

Η επόμενη μέρα

Το βλέμμα της παγκόσμια επιστημονικής κοινότητας εστιάζει στην παραγωγή ενός αποτελεσματικού εμβολίου και στον καθορισμό της ειδικής θεραπείας που θα βοηθήσει στην ίαση των ασθενών και τη μείωση της θνητότητας. Οι ειδικοί είναι ακόμα επιφυλακτικοί και εκτιμούν ότι ο σχεδιασμός που γίνεται από τις επιχειρήσεις δεν πρέπει να είναι βραχυπρόθεσμος, καθώς φαίνεται ότι ο κοροναϊός θα μας απασχολήσει για χρόνια. Όλες οι κατευθύνσεις και οδηγίες που θα εκδοθούν το επόμενο διάστημα θα πρέπει να εξειδικευτούν σε κάθε εργασιακό χώρο, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες της κάθε επιχείρησης και έχοντας στο επίκεντρο την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.

ΠΑΤΗΣΤΕ [ΕΔΩ](#) ΓΙΑ ΤΟ VIDEO ΤΗΣ GEP ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ!